

KANALEN

Utgåva #2 2021/2022

OHELIGA HEMLIGHETER

Jag läste nyligen en feelgood-roman, som tyvärr inte riktigt föll mig i smaken, men det fanns en sak i boken som fick mig att stanna upp och reflektera. Det handlade om hemligheter, och mer exakt om hur sociala medier kanske har förändrat vår syn på dessa. Om att det idag känns allt mer främmande att vara förtegen om detaljer ur sitt liv, när det har blivit så vanligt att dela allt på sociala medier. Det satte igång mina tankar. Vad är det med sociala medier som får oss att så lättvindigt avslöja våra känslor och tankar?

De vardagliga detaljerna, som man tidigare fick ta del av genom att lära känna en person, levereras idag – av vissa – genom bildserier direkt i Instagram-flödet. När jag öppnar appen en dag blir jag snabbt informerad om vad en som jag inte har träffat på fem år äter till frukost, och om vad en bekant från gymnasiet har för politiska sympatier. Jag kan inte låta bli att fundera på vad det skapar för värld. När vi ibland inte längre ens behöver prata med varandra för att få reda på detaljer ur varandras liv, hur knyter vi då personliga band? Om alla redan vet allting om dig, vad delar du då med de som betyder mest?

Jag har insett att jag själv också är en av alla dem som ibland delar saker som vid närmare eftertanke kanske inte hör hemma där alla kan se det såväl idag som om tjugo år. Kanske är det dock bara obetydliga detaljer, som säger mindre om vem jag är, och kanske mer om vem jag vill vara, och då är ingen skada skedd. Likväl är det fascinerande att fundera över varför känner vi ett behov av att berätta om våra liv på en plats där det alltid kommer finnas kvar, öppet för allmän beskådan.

Jag tror att en viktig del är sökandet efter samstämmighet och jakten på likasinnade. Om man berättar vad man tycker, antingen genom egna inlägg eller genom att gilla och dela andras, har man ju chansen att hitta personer med liknande intressen och åsikter. På sociala medier kan man alltid sälja in sig precis som man vill. Om ingen frågar vilken din favoritartist är – släng upp din Spotify Wrapped i en Instagram-story. Hur berättar man enklast om sina bedrifter eller nyfunna intressen? Svar: via flödet.

Två år med begränsade sociala kontakter har naturligtvis gjort att ännu mer av vår verklighet har flyttat över till sociala medier. När man inte längre fick träffas i riktiga livet övergick man till att knyta och utveckla sina kontakter via internet, och då är det ju inte konstigt att vi blir allt mer generösa med vad vi delar med oss av där. Under dessa två år har det vi gör på sociala medier på något sätt blivit synonymt med det verkliga livet, och det känns lite olustigt, men behöver nog inte bara innebära nackdelar.

Å ena sidan visar våra vanor på sociala medier på ett sällan skådat behov av att synas, men å andra sidan finns det kanske något värdefullt i att fler delar vardagliga detaljer ur sina liv, som en motpol till de idealiserade bilder vi annars konstant möter i flödet. Men gränserna förskjuts i vår iver att skapa engagemang, vara personliga och finna likasinnade. Det är troligtvis först i efterhand som man reflekterar över nyttan och nöjet i att dela allt, men då finns det ju redan där. Hemligheten är inte längre någon hemlighet.

I årets första nummer av Kanalen avslöjar vi i redaktionen tack och lov inte så många av våra egna hemligheter, men däremot utforskar vi alltifrån sektionens och Dragets hemligheter, till universums största mysterier (inklusive varför SL aldrig kommer ihåg att det snöar i Sverige under en betydande del av året). Vi har också gjort vårt yttersta för att kora KTH Campus bästa kaffe, och mer därtill. Hoppas att ni vill läsa!

Alexandra Andersson
Chefredaktör 2021/2022

INNEHÅLL

Lär känna oss i redaktionen 4

STUDENTLIV

Kemisektionens hemligheter 5

Hemliga platser på KTH 6-8

KÄKAs recept på semlor 9

Stockholm enligt en icke-stockholmare 10-11

Dragets hemligheter 12-13

VETENSKAP

Kaffetest på Campus 14-19

Hon är Unga Forskares nya förbundsordförande 20-21

UNDERHÅLLNING

Bakningens hemligheter 22-23

Universums hemligheter 24

SL, vad döljer du för mig? 25

REDAKTIONEN

Agnes Ungman
Text

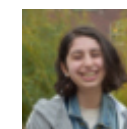
Alexandra Andersson
Text, korrektur & design

Emmy Albinsson
Text

Gabriel Stupak
Korrektur

Kristina Matty
Text & design

Lamisa Uddin
Illustration & korrektur

Lina Löfstrand
Text & korrektur

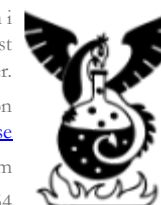
Sandra Ly
Illustration, korrektur & design

Kanalen är en del av THS Kemisektionen. Uttalanden i tidningen representerar, om annat ej anges, endast skribentens åsikter.

Ansvarig utgivare: Alexandra Andersson
cred@k.kth.se

Dragskåpet, Teknikringen 36B, 114 28 Stockholm

Org. Nr: 802413-2154

Omslag: Alexandra Andersson

Layout: Alexandra Andersson, Sandra Ly & Kristina Matty

Hemsida: kongligkemi.com/kanalen-issues

Instagram: @hvittrhetsutskottet_hu

Skicka insändare till kanalen@k.kth.se

LÄR KÄNNA OSS I REDAKTIONEN

Vad är något
många inte
vet om dig?

Har en teori om att livet förlängs genom att baka. Min specialitet är macarons. Sannolikt de godaste som finns att smaka.

Jag älskar att läsa, men mitt mål är att läsa färre böcker, så jag någon gång minns vad jag läste för en månad sedan.

Jag har blivit FB-stalkad av skistar.

Är besatt av odling, speciellt av lite mer annorlunda örter och chilis. Har odlat världens starkaste, kan inte rekommendera.

Jag har ett stort intresse för rock-musik (oftast japansk) och jag har även börjat lyssna på jugoslavisk rock.

Jag gillar inte Marabou-choklad.

Jag kan varken vissla eller knäppa med fingrarna. (Och jag har verkligen försökt lära mig!)

Att jag är en (självutnämnd) mästare i tumkrig.

KEMISEKTIONENS HEMLIGHETER

Vi frågade, ni svarade. Några av Kemisektionens hemligheter är inte längre hemliga med denna upplaga!

Jag önskar att jag började gå på en massa event utanför KTH mycket tidigare, känns som att det är lite sent år fyra.

Det finns en ännu hemligare invalsförening än kemi-herrförening byggdrasil nämligen Nidhögg.

Tidigt publicerade canvassidor innan kursstart är ofta en guldgruva när föreläsaren glömt att avpublicera t ex lösningar till inlämningsuppgifter som återkommer år efter år

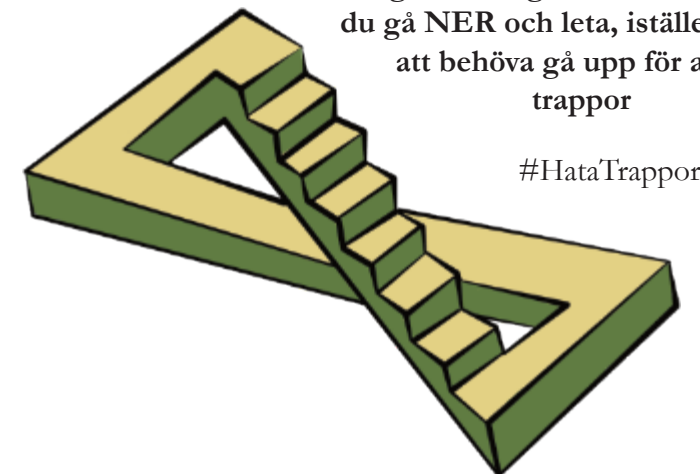
Jag undviker att gå till Kemi pubben för att är för

Det är SÅ lätt att träffa folk över sektionsgränser, och så lätt att komma in i random lokaler om man låtsas som att man har nåt där att göra!!!

När du letar studieplats i U, ta hissen upp till högsta våningen direkt så kan du gå NER och leta, istället för att behöva gå upp för alla trappor

#HataTrappor

Man kan be om att hämta ut gamla tentor och personers tentasvar från kursexpeditionen

Text: Kristina Matty

Foto: HU

HEMLIGA PLATSER PÅ KTH

År 1827 startade det Teknologiska Institutet i Stockholm; det som 50 år senare skulle komma att få namnet Kungliga Tekniska Högskolan. År 1917 invigdes vårt nuvarande KTH Campus, och idag är det en plats där historia och framtidsvisioner går hand i hand. Kanalen har besökt två undangömda pärlor på Campus, vars mäktiga historier sträcker sig ända in i nutiden.

KLOCKTORNET

Klocktornet som de flesta, om inte alla, känner igen som tornet på borggården uppfördes 1914-1917 och var en av de första byggnaderna på KTH. Ursprungligen kallat observatorietornet användes den för geodetiska och astronomiska bestämningar samt av den före detta fackskolan för väg- och vattenbyggnadskonst. Tornet hade till en början en vridbar kupol 73,6 m över slusströskeln med en tornterrass nedanför varifrån man kan beskåda Stockholm.

Konstnären Ivar Johansson är den ansvariga för klockspelet där figurerna till en början uppfördes i gips istället för brons på grund av bristande ekonomi. Dessa höll inte något vidare till KTH:s hundraårsjubileum 1927.

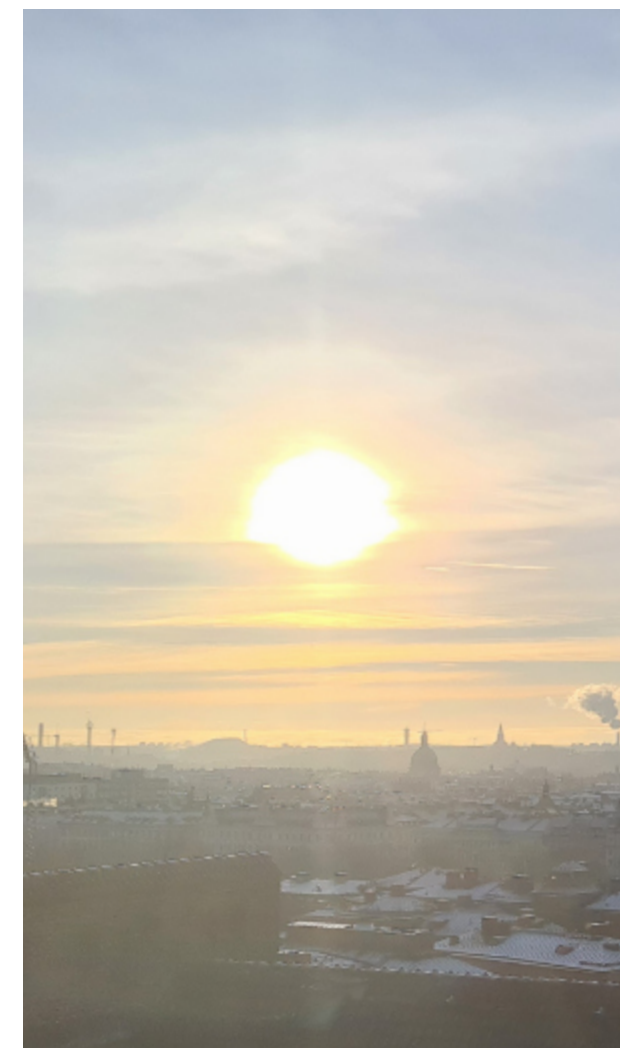
Wolmar Fellenius, professorn i vattenbyggnad, bodde i huset och donerade 10 000 kr till bronsgjutning av figurerna vid sin femtioårsdag vilket invigdes på jubileumsdagen 19e september samma år. Professor Fellenius skrev i ett gåvobrev: *"mätte klangen från klockan städse komma att markera lyckosamma tidsintervall i högskolans framtid"*. Figurerna vid klockspelet är en kvinna och en man. Enligt boken "Konsten på KTH" (1922) av Ragnar Widegren representerar mannen solen eller möjligtvis solguden medan kvinnan föreställer månen.

Det är även viktigt att påpeka att Sveriges första experimentella TV-sändningar tog plats på observatoriet tills dess att riksdagen beslutade om införandet av television från 1950-1956.

Det var en lugn morgon med en blå himmel, kylig vind och mark vit med frost den första december då HU fick tillgång till takterrassen med vacker utsikt över Stockholm. Allt från Stadsbiblioteket och Norra tornet till Globen går att beskåda. Det var säkerligen en annan utsikt då tornet byggdes. Idag får medlemmar av Tekniska Högskolans Radioklubb (THR) med klubblokal högst upp i tornet beskåda hur horisonten sakta förändras

genom seklerna, men något som alltid kommer vara konstant är klockan och det som kan läsas på den; "Jag ringde till lycka på hundraårsdag, jag ringer till arbete, ringer till vila: må teknis gå framåt vid varje mitt slag, hur seklen än skifta och timmarna ila".

Text: Alexandra Andersson

Foto: Osgledaren/KTH R1

KTH R1

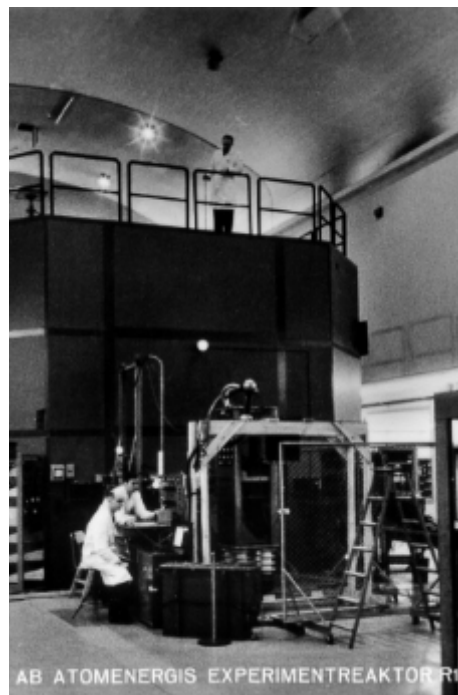
I **bergrummet under** Drottning Kristinas väg 51, är därmed friklassad.

nära Q-huset, finns resterna efter Sveriges intåg i atomåldern. År 1950 sprängde man sig 25 meter ner i berget, och i juli 1954 startade där Sveriges första kärnreaktor – R1. Reaktorn uppfördes efter initiativ från *Atomkommittén*, av det av staten majoritetsägda bolaget *AB Atomenergi*, och syftet var att forska på det revolutionerande fenomenet kärnkraft.

R1:s storhetstid blev dock kort, och Sveriges första kärnreaktor blev år 1970 också Sverige första kärnreaktor att stängas. På 80-talet revs slutligen reaktorkroppen, men i reaktorhallen finns ännu spår efter det unika kulturarvet. Strålningen ligger sedan många år under alla gränsvärden och lokalen

Sedan år 1998 fungerar reaktorhallen som experimentell scen, under ledning av KTH Medieteknik. Här sker både interna evenemang och sådana dit allmänheten är välkommen, och den unika lokalen med ojämförlig akustik är nästan ett måste att besöka. Med allt ifrån föreläsningar och laborationer, till filmvisningar och orgelkonserter gör verksamheten i R1 sannerligen skäl för KTH:s motto “Vetenskap och konst”.

Läs mer om R1:s historia i andra numret av Osgledaren 2021/2022.

KÄKA — RECEPT PÅ SEMLOR, 12-15 ST:

Ingredienser:

Ugnstemp: 250 C, Varmluft 225C

100 g margarin eller smör

3 dl mjölk

50g jäst

½tsk salt

1 dl socker

1 ägg

½ tsk hjorthornssalt (hjälp till med pösigheten)

knappt 1 L vetemjöl

Pensling:

1 ägg

Fyllning:

Mandelmassa

Grädde

Florsocker

Garnering:

Vispgrädde

Florsocker

Tillagning av fyllningen

Blanda ihop allt i en bunke och mosa ihop med gaffel eller annat verktyg.

Tillagning av bullarna:

1. Smält matfettet och häll i mjölken. Ljumba till 37C.

2. Smula ner jästen i en degbunke. Tillsätt salt, socker, degspad och ägg. Blanda i hjorthornssalt och mjöl efter hand och arbeta degen smidig och blank.

3. Låt jäsa 30 min i degbunken.

4. Ta upp degen på bakkbordet och arbeta den ytterligare. Baka ut till runda bullar. Lägg dem på smorda plåtar eller bakplåtspapper. Jäs väl. Pensla med ägg.

5. Grädda bullarna mitt i ugnen 8-10 min. Låt bullarna kallna. Skär av locket och gröp ur inkråmet och fyll semlorna med fyllningen. Lägg den vispade grädden ovanpå fyllningen. Därefter ska locket och sikta över florsockret.

STOCKHOLM ENLIGT EN ICKE-STOCKHOLMARE

En varm söndagskväll i augusti 2020 låg en nyinflyttad student vaken i sin studentlägenhet. Hon hade försökt somna i ett par timmar, men hölls vaken av en enda tanke, som tycktes vägra lämna hennes hjärna.

Just nu känner du exakt noll personer här. I den här sekunden har du inte en enda vän i Stockholm, så det är bäst att du träffar folk på uppropet imorgon.

Uppenbarligen är detta inget produktivt tankesätt, men i den stunden var det svårt att bli av med. Att flytta till en ny stad är skrämmande till en början, men ju längre tiden går, desto mer övergår det till att vara både lärorikt och givande.

Min första farhåga när jag, min fjärde dag i Stockholm, klev upp ur tunnelbanan i jakt på gula ovvar, var att de stockholmare jag mötte skulle vara ointresserade av att lära känna mig, kanske till och med dömande eller överlägsna. Istället visade det sig att många av dem var trevligare än genomsnittet i min hemstad. Även om många stockholmare jag har berättat det här för har reagerat med tvivel och bortförklaringar som "äh det är bara för att du har träffat studenter, de är säkert lite extra trevliga", står min åsikt kvar. De flesta stockholmare jag har träffat har varit öppna, inbjudande personer som gärna hjälper till och lyssnar på vad jag har att säga. Även om jag inte alltid förstår alla referenser eller platser som nämns är jag bara glad att få vara med.

"Att flytta till en ny stad är skrämmande till en början, men ju längre tiden går, desto mer övergår det till att vara både lärorikt och givande."

En annan iakttagelse man gör väldigt snabbt som en lantis i storstaden är just hur stor den är. Jag var van vid att kunna cykla från en ände av stan till en annan på max en halvtimme, att träffa minst en person jag kände varje gång jag var på stan, och, på tal om det, att "stan" innebär ett specifikt torg med två gallerior och inget mer. Mina vänner förstår riktigt inte varför jag hela tiden sitter klistrad mot fönstret på bussen, eller vad som är spännande med att åka till nya tunnelbanestationer, eller varför jag ibland blir lockad att hoppa på godtycklig variant av kollektivtrafik och åka på sightseeing.

Att åka i en timme hemma tog mig till närliggande städer; i Stockholm tar det mig knappt till mina vänner på andra sidan stan. Jag åker inte längre fel i tunnelbanan på väg till skolan, men det tog mig lång tid att skapa en uppfattning om vilken linje som går vart. Och då ska vi inte nämna alla andra typer av kollektivtrafik - pendeln, tvärbanan, spårvagnen, roslagsbanan och så vidare - som jag, för inte alltför länge sedan, också kan ha kallat för "tunnelbanan".

I Stockholm går tiden snabbare, och att vänta på tunnelbanan som går om två minuter kommer inte på fråga om det finns chans att man kan springa och hinna med den som går nu. Och vem har tid att uttala det orimligt långa "7-Eleven" när det räcker med "seven"? Jag har till och med fått kommentarer om att jag tar lång tid på mig att komma till saken när jag pratar, men jag förstår fortfarande inte riktigt varför det är så bråttom.

Det är alltid lika lärorikt att prata med personer från olika håll i landet, och några av mina favoritcitat inkluderar "Äh, en riktig småstadsmänniska!" och "Har ni tunnelbana i din hemstad?". (Svaret är nej. Vi har bara bussen, och har vi tur går den en gång i kvarten.) Jag gjorde ett försök att visa för några vänner att min hemstad är mer än bara skog, men vi hann knappt kliva av tåget innan jag möttes av "wow, jag trodde vi skulle kliva av mitt ute i ingenstans" och "'äh vilken frisk luft, nu känns det att man är på landet". Jag gav upp.

Hur mycket jag än har lärt mig under snart ett och ett halvt år i huvudstaden har jag definitivt lika mycket kvar. Jag har börjat förstå varför alla klagar så mycket på SL, att personer från olika sidor av stan inte alltid är varandras största fans, och att gymnasievalet här baseras på betydligt mer än vilken av skolorna som råkade ha det program man ville gå. Däremot är jag fortfarande inte övertygad om att Stockholm är världens mittpunkt, jag kan inte namnge mer än ungefär tre gator i hela stan och jag är fortfarande osäker på exakt vad ordet "vaska" egentligen betyder. Men det finns tid att lära mig det också.

Text: Lina Löfstrand

Bild: Sandra Ly

Text: Emmy Albinsson

DRAGETS HEMLIGETER

Ah Draget, vår kära sektionslokal. Många av oss besöker vår kyliga men hemmavana källare dagligen, andra kanske bara värmer sin matlåda där tre gånger under hela sin studietid. Dragskåpet har varit vår lokal sen 2004 och om väggarna kunde prata skulle de (förutom kanske skrika av fasa??) berätta flera generationer av kemistudenters hemligheter.

Det finns nog åtskilliga studenter som bär runt på en hemlighet som är kopplad till sektionslokalen. Kanske har man stulit en gaffel, tagit en sväng på mellantoan eller varit delaktig i att bränna upp köksfläkten. Tid skapar sina egna hemligheter så även saker som tidigare var allmän vetskap har nu blivit täckta av frågetecknets dimma.

Så åt nyare och kommande generationers vägnar kommer här nu ett försök att demysterifiera en del av Dragets hemligheter.

Var kommer alla märken på det fina trägolvet ifrån? Vissa märken är från årtal av hård användning. Vissa märken är från extremt hård användning i samband med sången "crazy frog". Vad var det som hände under den sången? Varför just den sången? Då årskurserna som var mest fascinerade av crazy frog traditionen har tagit examen, har golvet framfört ett önskemål att låta detaljerna av denna hemlighet förbli hemlighetsstämplade.

Strax ovanför Dragets baddörr finns det ett hål i väggen som är märkt med ordet "dildo". Varför existerar detta hål? Jo! Innan pandemin befann sig en enorm sugkoppsdildo i Kemisektionens ägo, som KK fått i present från de norska studenterna under Berzeli innan covid-19.

Ofta när man befinner sig på en toalett är man upptagen med sitt, men den uppmärksamma kemisten borde ha märkt att det på handikapptoalettens dörrkarm sitter ett spännande klistermärke. Klistermärket avtecknar en norsk före detta pojkdio som hette Marcus och Martinus (mest kända för låten som går: "Du e elektrisk Du gir meg stöt når jeg tenker på deg"). Klisterlappen har suttit där sedan julfesten 2019. Har man väl lagt märke till den är det svårt att bruka den toaletten utan att titta på märket varje gång.

Den uppmärksamme Draget-besökaren lär ha lagt märke till de skiftande antalet vägskyltar såväl som en inte lite creepy guldig skyltdocka som brukas kläs upp i olika outfits. Dockan och de nya vägskyltarna är alla resultat av en

"tradition" kallad "gå på andra sektioners pubar och stjal deras pynt". Allt är dock i good fun och kemi har själva haft en del "dekoration" "utlånad" under åren.

I mysrummet finns en vägg dedikerad till tavlor och konst som vid första anblick kan antas representera sektionens alla olika organ. Vilket är delvis korrekt då många av dessa tavlor och symboler faktiskt representerar våra organ. Men sen har vi enstaka föremål som är svåra att hitta en sektionsskoppling till. En av dessa är den inramade chipspåsen. Vilket organ har det som internskämt? Enligt källor: inget. Jag säger inte att en före detta medlem av styrelsen satte upp den 2019 för att se hur lång tid det tog innan någon tog ner den. Jag säger dock inte att det inte var så.

Draget har ett antal smårum vilket är väldigt användbara som förråd och mötesrum. Men visste ni att vi hade kunnat haft ett till? Från bilder i en gammal Kanalen-utgåva från 2003 syns en öppen dörr på väggen där Kajanflaggan hänger.

Foto: Kanalen nr 6 2003, vid inflytten till Draget.

KAFFETEST PÅ CAMPUS

En undersökning av KTH Campus
försäljning av bryggkaffe

Agnes Ungman

2022-01-24

SAMMANFATTNING

En mörk och kall decembereftermiddag begav sig HU:s testpanel ut till ett urval av KTH Campus kaffeförsäljare för att ta reda på vilket ställe som säljer det bästa kaffet. Olika parametrar såsom priser, muggstorlekar, kötid, personalens service samt kaffets smak undersöktes och utvärderades genom ett parameter-test och ett blindtest. Resultatet visade på förvånansvärt liknande egenskaper hos samtliga försäljningslokaler, där ett glädjande besked var den utmärkta service som erbjöds av personalen. Smaktestningen resulterade i en bred betygsättning från Pressbyråns negativa oändligheten minus e, upp till Bibliotekets betyg på 3 pi. Då osäkerhet dock råder kring huruvida Bibliotekets dryck verkligen innehåller kaffe, är det i nuläget inte möjligt att kora någon vinnare av detta kaffetest. Möjligen att campus bästa kaffe kan ses som en situationsorienterad fråga, men ytterligare efterforskning krävs innan några definitiva slutsatser kan dras.

INTRODUKTION

För att som blivande teknolog på KTH Campus överleva en dag av invecklade beräkningar och långa laborationer finns ett medel nyttjat av merparten studenter som överklassar alla andra. Kaffe, det svarta guld, dricks av genomsnittsstudenten tre gånger per dag och är förutom en värmande kopp livsbringande bensin ett sätt att umgås, ta en paus från hårda studier och njuta av vardagens banalitet. [1]

Det som gör just kaffet till den dryck som hjälper hjärnan att hålla sig vaken är dess innehåll av koffein ($C_8H_{10}N_4O_2$), en molekyl som har förmågan att binda adenosinreceptorer i kroppens centrala nervsystem. Eftersom intag av koffein hämmar inbindningen av adenosin, den signalsubstans som gör att vi känner oss trötta och så småningom somnar, upplevs koffeinets närvaro i kroppen medföra ett piggare och vaknare tillstånd än i normalfallet. Då koffeinmolekylen påverkar nervsystemet och alltså räknas som en drog, riskerar en längre tids uteblivande av substansen framkalla diverse obehagliga åkommor såsom huvudvärk och abstinensbesvär [2]. Eftersom kaffedrickande är tydligt sammanlänkat med hårda studier är det inte konstigt att just kaffeförsäljning på KTH Campus är en vinstbringande och frekvent förekommande företeelse.

För den kaffedrickande studenten kan denna multipla kaffeförsäljning dock medföra vissa vardagliga besvärligheter. Beslutsångesten kan vara slående i sökandet efter den billigaste, godaste och mest stärkande koppen. Eller är det den snabbaste servicen som är prio ett för att hinna från F1 till AlbaNova på kvarten mellan föreläsningarna? Kanske är ett leende från personalen det som behövs en tung och grå torsdagmorgon för att få en upplyftande start på dagen?

Med anledning av dessa obesvarade frågor beslöt sig HU för att samla en testpanel och ge sig ut med målet att undersöka campus mest frekventa kaffeställen och deras bryggkaffe, och besvara frågan: *var hittar det bästa kaffet på campus?*

MATERIAL OCH METOD

Onsdagen den 15e december kl 15:10 samlades HU:s testpanel bestående av ledamöterna Alexandra, Sandra, Kristina, Lamisa och Agnes i Dragskåpets mötesrum för att inleda det stora kaffetestet. Panelen delades upp i två grupper som utrustades med varsin bläckpenna, en högteknologisk kökstermometer av märket Rubicson® samt ett formulär innehållande testparametrarna: muggstorlek, pris, kaffemärke, ekologiskt, mjölktilgång, självservice, temperatur vid upphällning och efter tio minuter, klockslag vid in- och utgång från lokalen, upplevd service och stämning samt lokalens gångavstånd till Draget. Kaffeförsäljarna The Coffice, KTH Fika, 7-Eleven, Pressbyrån, THS Café (Nymble) och Biblioteket delades

upp testpanelen emellan, som därefter började vandringen för inköp av testobjektet: liten bryggkaffe. Formuläret fylldes i kontinuerligt enligt ovanstående parametrar och vid eventuella oklarheter utfrågades vederbörande personal.

Testpanelen återsamlades därefter med samtliga kaffeinköp i Draget för att vidare undersöka kaffets aromatiska egenskaper. Panelens två kaffedrickare Lamisa (L) och Agnes (A) skickades ut ur mötesrummet för att låta resterande panel förbereda det omfattande blindtestet. Shotglas av engångskvalitet märktes med bokstäverna A-F i två uppsättningar. Kaffe från varje testlokal erhöll en representerande bokstav och hölldes upp i respektive mugg. Smakpanelen släpptes in i rummet och utvärderade varje shotglas noga i doft och smak. Spontana reaktioner, kommentarer och betyg nedtecknades under testets gång av övrig testpanel. För att slutligen testa eventuella fördomar kring campus olika kaffeförsäljare frågades smakpanelen vilken av kaffeförsäljarna de trodde sig ha gett högst respektive lägst poäng.

RESULTAT

Samtliga parameterresultat ses sammanställda i tabell 1. Två olika muggstorlekar erbjöds hos The Coffice, KTH Fika och THS Café medan ett tredje storleksval fanns hos de övriga kaffeförsäljarna. Prisskillnaden för en liten bryggkaffe låg i ett intervall på tre kronor med ett högsta respektive lägsta pris på 16 och 13 kronor. De förekommande kaffemärkena var Gevalia, Chaqwa och Zoega, ekologiskt på samtliga ställen förutom hos 7-Eleven där uppgifter saknas. Bibliotekets kaffe var av okänt märke. Samtliga försäljare erbjöd vanlig mjölk och växtbaserade alternativ.

En relativt stor förändring i temperatur förekom hos alla koppar vilket innebar ett generellt lågt omdöme av isoleringsförmågan. Kötiderna var i regel korta med ett maxvärde på 240 sekunder och ett minimum på 60 sekunder. THS Café var enda platsen där personalen själv hällde upp kaffet, men upplevd stämning i lokalerna och personalbemötandet fick godkänt hos samtliga försäljare. Gångavståndet från Draget varierade från 200 meter upp till 550 meter.

TABELL 1: Resultat över parametrar hos försäljninglokalens och kaffets egenskaper.

Försäljare	The Coffice	KTH Fika	7-Eleven	Pressbyrån	THS Café (Nymble)	Biblioteket
Kaffemuggs-storlekar	liten/mellan/stor	liten/mellan/stor	liten/mellan/stor	liten/stor	liten/stor	liten/stor
Priser per kaffemugg (kr)	13/18/23	13/18/23	14/19/24 (studentpris)	14/19 (studentpris)	15/20	16/21
Märke på kaffebönor	Chaqwa	Chaqwa	Gevalia	Gevalia mörkrost EKO	Zoegas rainforest certified	okänt (hemligt??)
Ekologiskt	ja	ja	framgick ej	ja	ja	ja
Alternativ till mjölk (t ex vegansk, laktosfri)	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Självservice	ja	ja	ja	ja	nej	ja
Temperatur vid upphällning (°C)	71,0	74,0	83,0	66,0	76,0	70,0
Temperatur efter 10 min (°C)	48,8	42,4	61,0	52,0	58,0	57,0
Koppens isoleringsförmåga	mycket dålig	usl	rätt dålig	nästan ok	dålig	ok

Tabellen fortsätter på nästa sida

Klockslag vid lokalinträde, t ₁	15.58	15.50	16.00	15.58	16.11	16.28
Klockslag vid lokalutgång, t ₂	16.02	15.54	16.04	15.59	16.13	16.29
Kötid, Δt	122 s	240 s	240 s	60 s	120 s	60 s
Upplevd service och stämning i lokalen	Trevlig och pratglad personal, svängig dansmusik.	Aningen eftermiddags-tröt men vänligt bemötande personal, sällningsfull julmusik.	God och glad personal, färligt suktande kanelbullelukt	"Blev trevligt bemött även om jag inte visste hur man köper kaffe" - Alcorón	Myspyshelysning och sköna soffor, personal förhoppningsfull för vinst	Snabba kassaskills, pluggig bokstämning
Gångavstånd till Draget enligt Google Maps (m)	500	200	450	500	550	260

Smaktestet resulterade i ett betygspektra sträckandes från negativa oändligheten till 1,5 pi. Testpanelens smaklökar visades vara relativt eniga i sin smakutvärdering som utmynnade i ett högstabetyg för Biblioteket på sammanlagt 3 pi och ett lägstabetyg hos Pressbyrån på negativa oändligheten minus e. Däremellan befanns på ett något jämnare intervall i storleksordningen högst till lägst: THS Café, 7-Eleven, The Coffice och KTH Fika. Kommentarer med individuell och sammanställd betygsättning återfinns i tabell 2.

TABELL 2: Smakpanelens kommentarer och betygsättning från blindtest av kaffesorterna.

Försäljare	A (THS Café)	B (Biblioteket)	C (The Coffice)	D (7-Eleven)	E (Pressbyrån)	F (KTH Fika)
A	Svag lukt, smakade kaffe. Betyg: $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}$	God kaffedoft, mjukare och lenare smak än A. Betyg: 1,5π	Ingen doft, ganska blaskig. Betyg: 1	Ingen doft, syrligare. Betyg: 1,879	Ingen doft ("eller beror det på dåligt luktsinne?"), men syrligare eftersmak än D. Betyg: -e	"Gammalt kaffe", inte lika syrlig. Betyg: 0
L	Svag och stark. Betyg: π	God doft och mycket godare. Betyg: 1,5π	Ingen doft, vattnig. Betyg: e	Ingen doft, kall :(Betyg: 3,5	0 doft, inte god :("hostar" A: "det säger allt" Betyg: -∞	Säkert godare om varm. Betyg: 2
Totalbetyg	$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!} + \pi$	3π	1+e	5,379	-e·∞	2

Nedan följer smakpanelens egna hypoteser kring erhållna resultat:

A: THS Café bäst och Biblioteket sämst.

L: The Coffice bäst och Biblioteket sämst.

DISKUSSION

Ett glädjande besked för både studenter och försäljare är att samtliga lokaler ingav en trevlig stämning med effektiv service, en förutsättning för en bra start på dagen vid inköp av morgonkaffet. Om den korta kötiden däremot berodde på att testet genomfördes under en icke-optimal tid för kaffedrickande eller att KTH har förvånansvärt få kaffedrickande studenter är en fråga som med erhållna fakta inte kan besvaras. Kaffedrickare med mjölkbehov kan känna sig lugna då samtliga kaffeförsäljare erbjuder både vanlig komjölk och specialkostvänliga alternativ. Positivt är även att allt kaffe (bortsett från 7-Eleven vars uppgifter kring kaffets ekologiska nivå saknas) var ekologiskt, en egenskap som i dagens samhälle borde vara obligatorisk för alla oldlingsbara råvaror.

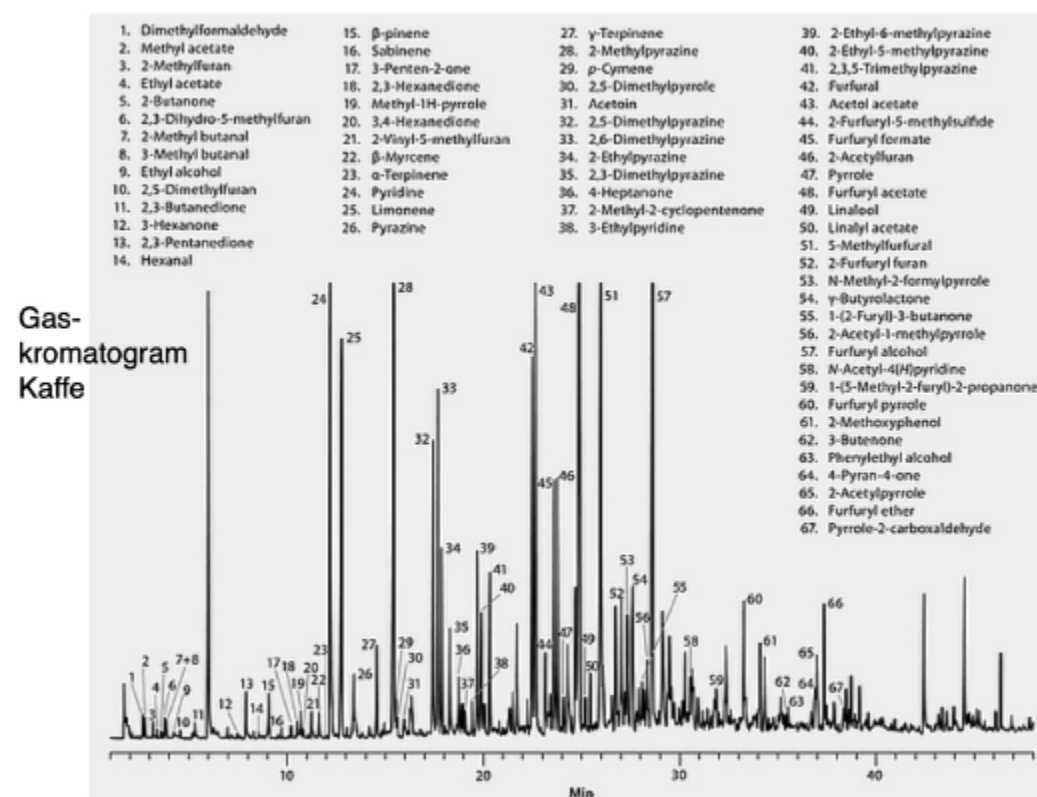
"SMAKTESTET
RESULTERADE I ETT
BETYGSPEKTRA
STRÄCKANDES
FRÅN NEGATIVA
OÄNDLIGHETEN
TILL 1,5 PI."

För den fattige studenten lyder det inre vardagsmottot ofta “ju billigare desto bättre”. Då The Coffice och KTH Fika hade de billigaste priserna och vilkas kaffe hade en medioker smak kan dessa fördelaktigen konsumeras i tider då CSN-förrådet för månaden börjar tryta. En fördel med självservice är här att den betalda koppen med precisionsarbete kan fyllas till ytspänningens maxgräns, och på så sätt utvinna maximal mängd kaffedroppar för pengarna.

Med anledning av den höga mysfaktorn på THS Café och det förhållandevis höga betyget på smaktestet med en tillfredsställande “smak av kaffe”, kan THS Café främst rekommenderas vid kaffedrickande som en stunds avkoppling, ensam eller i sällskap av vänner. Det långa avståndet från Draget blir här dock en avvägningsfråga kring huruvida energin som tillförs av en kopp kaffe kompenserar för det arbete kroppen utfört under den gångna sträckan från Draget till Nymble (vilket för övrigt låter som ett fysikproblem som säkerligen kan lösas med någon smart formel; för lösningsförslag, se: Fysiksektionen).

7-Eleven och Pressbyrån är två ställen som brukar vara kända för sina onödigt höga priser, men visade sig ha förvånansvärt snälla specialpriser för studenter. Att 7-Eleven hade ytterligare en muggstorlek mer än Pressbyrån att välja på kan vara bonus för den extra kaffesugne, men jobbigt läge för den som lider av beslutsångest. Vad gäller smaken hade 7-Elevens kaffe en överkomlig smak medan Pressbyråns kaffe var under all kritik. Ett kaffe som framkallar hostningar och en inre känsla av allmänt obehag bör inte tillverkas och framförallt inte säljas till hårt arbetande studenter. Den imponerande korta kötiden som Pressbyrån erhöll väger inte upp för detta faktum.

Som klar vinnare av smaktestet står Biblioteket, som (tyvärr) även hade de dyraste kaffepriserna. Frågan är om slutatsen kan dras att ett dyrt kaffe medför att det är gott? Trots imponerande service och kort kö är det högst oroväckande att kaffets märke inte kunde (eller ville???) avslöjas av personalen. I och med detta finns det anledning att ifrågasätta om kaffe verkligen var den dryck som fanns i termoserna? Om inte, vad är det för mystisk vätska som serveras hos bibliotekarierna? Vem är det isåfall som framställt denna flytande substans, vad innehåller den och varför är den godare än kaffet på campus övriga kaffeställen? Vidare analys bör därför genomföras av denna hemlighetsfulla dryck, som i nuläget endast kan benämnas som “kaffeliknande substans”. En kopp innehållande äkta kaffe bör genom gaskromatografi ge upphov till ett kromatogram liknande detta, hämtat från Tore Brincks föreläsning 10 i kurserna teknisk och inledande kemi [3]:

Figur 1: Gaskromatogram från Tore Brincks föreläsning 10, 2021-10-06 i kursen KD1020.

Genom en liknande analys av Bibliotekets “kaffeliknande substans” skulle erhållna värden kunna visa vilka ämnen den mystiska drycken innehåller. Om och endast om resultatet utifrån en sådan analys visar på att substansen verkligen är kaffe, kan Biblioteket fastställas som slutgiltig vinnare av HU:s stora kaffetest.

Något som bör tilläggas är att då smakpanelen i normalfall dricker sitt kaffe varmt och med mjölk men under rådande omständigheter (till stor del på grund av kopparnas bristfälliga isoleringsförmåga) testade kaffet kallt och svart, finns risken att samtliga betyg gavs ut något lägre än om kaffet hade druckits med mjölk direkt efter upphällning. Panelen vill därför understryka att kallt kaffe är äckligt, och anser att ett prioriterat forskningsområde för framtida materialtekniker bör vara att framställa ett nytt värmeisolerande, miljövänligt, och billigt kaffemuggsmaterial.

Slutligen kan sägas att testpanelens fördomar motbevisades brutalt när Bibliotekets “kaffe” överträffade alla förväntningar. Slutsatsen blir därför att kaffekoppen inte ska dömas efter dess försäljare, för dess innehåll kan vara lika tillfredsställande som förbryllande. Var det bästa kaffet på campus finns skulle vidare kunna ses som en situationsorienterad fråga, men säkert är i alla fall att det inte inköps på Pressbyrån.

REFERENSER

Thorén A. Stockholmsstudenterna dricker tre gånger mer kaffe [Internet]. Karlstad: löfbergs group; 2005 [Uppdaterad 2005-01-25; citerad 2022-01-10]. Hämtad från: <https://www.mynewsdesk.com/se/lofbergs/pressreleases/stockholmsstudenterna-dricker-tre-gaanger-mer-caffe-latte-79805>

Danielsson O. Nyfiken på kaffe [Internet]. Stockholm: Karolinska institutet; 2017. [Uppdaterad 2021-11-04; citerad 2022-01-13]. Hämtad från: <https://ki.se/forskning/nyfiken-pa-kaffe>

Brinck T. Analys- och separationsmetoder [Powerpointpresentation på internet]. Stockholm: KTH; 2021 [citerad 2022-01-15]. Hämtad från: https://canvas.kth.se/courses/25737/files/4696274?module_item_id=385194

HON ÄR UNGA FORSKARES NYA FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Text: Alexandra Andersson

Foto: Mikael Montén.

Stella Axelsson började på KTH år 2018, och efter ett års uppehåll på grund av en skada, läser hon nu sitt tredje år på bioteknik. Många känner nog igen Stella som en talangerna i det rosa Musikaliska direktoratet 2020 och 2021. Hon jobbar också som labbassistent i Biokemi 1. År 2019 var hon med i iGEM Stockholm i ett projekt med fokus på antibiotikaresistens, men redan under gymnasietiden började hennes intresse för forskning växa.

Sedan 2018 är hon med i Unga Forskare, och nu har hon precis tillträtt som förbundsordförande för 2022-2023. Kanalen träffade Stella för en intervju om Unga Forskare, ordföranderollen, samt balansgången mellan studier, engagemang och fritid.

Vad är Unga Forskare?

– Unga Forskare är en organisation med syftet att främja ungas intresse för naturvetenskap, matematik och teknik. Det gör vi bland annat genom en av våra verksamheter, som är en utställning för gymnasieelever där man tävlar med sitt gymnasiearbete, som ett forsknings-SM. Där kan man vinna priser och bli uttagen till andra stora vetenskapstävlingar, både i Sverige och utomlands. Unga Forskare har 39 medlemsföreningar som på olika sätt skapar möjligheter för unga, som mötesplats och för att stötta intresset för exempelvis forskning.

Hur startade ditt engagemang i Unga Forskare?

– Jag gick Karolinska Institutets sommarforskar-skola i gymnasiet. Då fick jag forska på KI under sommaren och sedan fick jag

även skriva mitt gymnasiearbete där. Sista dagen kom två personer från UG (arrangörgruppen för Utställningen Unga Forskare reds anm) och uppmanade oss att söka till utställningen med vårt gymnasiearbete. Projektet kom hela vägen till finalen 2018, där jag och min labbpartner Olivia Jacobsson vann publikens pris. Jag tyckte det var jättehäftigt att vara där, och då kändes det bra att söka in till gruppen och bli en del av den gemenskapen.

Stella har varit med och arrangerat Utställningen i tre år. Hon började som skolansvarig med uppgiften att kontakta skolor och peppa elever att söka. Andra året var hon en del av uttagningen till semifinalerna, och sista året var hon projektledare. Nu, hennes fjärde år, är Stella invald till förbundsordförande för åren 2022 och 2023.

Hur kom det sig att du sökte till rollen som förbundsordförande?

– Jag var lite tveksam om jag skulle fortsätta två år till. Jag hade bland annat planer på att forska på fritiden och eventuellt göra ett utbyte. Men samtidigt är det en organisation jag har jobbat inom ett tag och känner väl. Och det kändes väldigt utvecklande att få den här rollen om valberedningen skulle anse att jag passade. När jag blev vald kändes det som att pusselbitarna föll på plats och att det jag gör faktiskt spelar roll i längden.

Vad är dina ambitioner som ordförande?

– Det finns mycket som jag vill stärka med organisationen, bland annat inkludering, vilket jag jobbade aktivt med som projektledare. Jag vill verkligen att alla ska få chansen att vara med; att alla unga ska se det som en möjlighet. Om man inte har någon i sin närhet som är en förebild inom forskning kan det vara svårt att hitta den vägen själv. Där är Unga Forskares roll väldigt viktig.

Vad är dina planer efter dessa två år?

– Om två år kommer jag nog gå ut från bioteknikprogrammet. Planen är då att börja forska. Jag är framför allt väldigt intresserad av hjärnforskning!

THS Kemisektionen är en medlemsförening i Unga Forskare – vad innebär det?

– Unga Forskare får bidrag som vi sedan delar ut till alla medlemsföreningar. För varje medlem får man en viss summa, och det är pengar som Kemisektionen kan använda för sin verksamhet. Man kan även starta egna föreningar som blir medlemsföreningar! Jag har en kompis som skapade föreningen Girls in STEM, för tjejer och

icke-binära. Om någonting låter intressant, engagera er!

Hur gör man om man vill engagera sig?

– Det är superlätt! På Unga Forskares hemsida kommer det upp nya poster hela tiden. Man kan till exempel vara med i arrangörgruppen för Stockholm International Youth Seminar som bjuder in internationella unga forskare och arrangerar event under nobelveckan i Stockholm.

Hur går det att kombinera ditt engagemang med skolan?

– Det har fungerat bra. Jag vill känna att jag gör skillnad och gör något meningsfullt. Att få vara projektledare för en grupp och se dess utveckling har gett mig en meningsfullhet som jag tagit med mig när skolan varit lite kämpig och repetitiv. Ibland känns det som att man bara maler på i skolan, men när man anordnar någonting tillsammans med andra känns det verkligen att man utvecklas.

Vad gör du för att varva ner?

– Jag är väldigt extrovert och kan varva ner tillsammans med nära vänner. Förra året var väldigt intensivt och jag hade mycket på gång, men samtidigt känns det tomt när det inte händer så mycket. Från och med juni blev jag ganska ledig, så i somras beslutade jag mig för att bli scoutledare. Det går inte alltid bra med allt på en och samma gång, men så länge man sätter rimliga krav på sig själv är det också härligt att känna att man har roliga projekt på gång. När det har varit tufft har jag alltid fått hjälp, både från Utställningen, i skolan och från kompisar. Det finns alltid något att glädja sig åt, och det motiverar mig.

Stella Axelsson

Ålder: 23

Från: Stockholm

Favoritfärg: ftaloblå

Gillar: att måla

Dröm: att forska om neurodegenerativa sjukdomar

Fun fact: jag kan prata flytande franska!

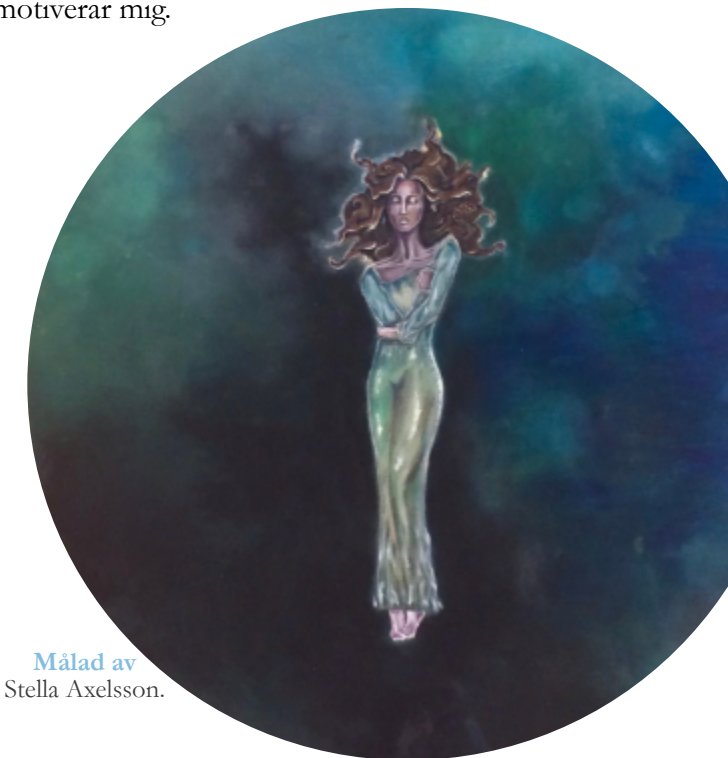
Engagera dig i Unga Forskare:
<https://ungaforskare.se/engagera-dig/>

@ungaforskare
@utställningen

Läs mer om Stellas nya roll i senaste numret av Osqledaren!

<https://osqledaren.se/pa-campus/ny-ordfoerande-foer-unga-forskare-2022-02-15>

Målrad av
Stella Axelsson.

BAKNINGENS

HEMLIGHETER

Text och bild: Agnes Ungman

Under den gångna vinterledighetens festligheter har, som så många vintrar förut, de högt aktade och efterlängtade sötsakerna haft huvudrollen vid många matbord. Sugna på hembakat har vi besökt släkt och vänner för att (med all rätt) proppa i oss av allt det goda som bara skymtas en gång om året (för hur skulle vi annars överleva denna mörklagda och dystra årstid??).

Som den gammelmormor till bakmaskin jag är har jag under de senaste veckorna utnyttjat mina släktingars hunger efter sötsaker till max, och den tid som inte gick till frenetiskt tentaplugg har jag således spenderat bakandes. Tacksam över diverse fikastunder och middagar med dessert som gett utrymme för mer pepparkaks-, lussebulle-, småkaks- och chokladbak, finns det dock en fråga som jag gärna undviker, men som alltför ofta kommer på tal när släktfikat väl börjar lida mot sitt slut:

”Kan man få se receptet?”

Ett tillstånd av inre kris. Mitt recept - ett resultat av hopsjunkna buldegår, brända plåtar och kladdiga marginalanteckningar. Vill jag verkligen delge detta heliga mästerverk så att mina avlägsna släktingar kan överta mina knep för att få till den perfekta smeten? Är det själviskt att jag vill behålla mina godsaker för mig själv? Kanske är jag helt enkelt för stolt över min bakning för mitt eget bästa? Är det socialt accepterat att inte ge ut ett recept i vår ständigt online-delande samtid?

Visserligen är jag ju ingen proffsbagare och

använder själv recept från välkända kokböcker och hemsidor, tillgängliga för alla. Men med bakningen som en mångårig hobby gör jag nästan alltid egna måttändringar, ingrediensstillägg och småjusteringar i recepten som jag tycker ger resultatet det där lilla extra, det som gör att jag kan kalla bakverket mitt. Jag diskuterar mer än gärna med andra om var man hittar det bästa kladdkakereceptet, vilken deg som ger de fluffigaste bullarna eller hur man gör för att inte bränna fast kolan i botten på kastrullen. Men att hålla de små personliga receptändringarna hemliga ger en viss tillfredsställelse, där vetskapen om att kunna göra något som ingen annan kan göra exakt likadant är en harmlös (men i tentatider välbehövd!) boost för egot.

Så ja, jag må vara självbelåten över min bakning, men det är en blygsam vardagsnjutning jag inte är beredd att avstå ifrån. Efter ett par sekunders grubblande svarar jag slutligen min avlägsna släkting att självklart kan hon få se (original) receptet. Småleendes över det faktum att hon inte vet att hennes kaka inte kommer bli som min kaka. För mina marginalanteckningar har jag sparat på en hemligstämplad plats i minnet.

Med det sagt avslöjar jag här ett av mina [hemliga?] recept på de absolut enklaste och godaste chocolate-chip muffinsen som finns! Som kemister har vi de optimala förutsättningarna för att fritt experimentera med ingredienser, temperaturer, former och färger för vidare skapa personliga muffins-hybrider att stoltsera med nästa gång det kommer finbesök till studenttettan!

- 125 g smör
- $18 \times \lim_{t \rightarrow 0} \frac{2\cos(t)-2+t^2}{t^2}$ dl strösocker
- 2 st ägg
- 4 1/2 dl vetemjöl
- [HEMLIG INGREDIENS]
- $\lim_{x \rightarrow \infty} x - \sqrt{x^2 - 4x}$ tsk bakpulver
- 2 tsk vaniljsocker
- 1 1/2 dl mjölk
- (100, ∞) g blockchoklad

1. Sätt ugnen på 200 grader
2. Vispa smör och socker vitt och fluffigt
3. Rör ner mjölk och ägg
4. Blanda mjöl, bakpulver och vaniljsocker i en skål och hacka chokladen grovt
5. Vänd ner mjölblandning och hackad choklad i smeten
6. Fördela i 20 st söta muffinsformar och grädda i ugnen 10-15 min

UNIVERSUMS HEMLIGHETER SOM JAG VILL SE BESVARADE INOM MIN LIVSTID

Majoriteten av, om inte alla, av människans framsteg och orsaker till vår position som den dominerande arten kommer från vår oförmåga att låta naturen behålla sina hemligheter. Mänskligheten har kommit en ordentlig bit sedan vi erövrade eldens hemlighet. Forskare har jagat sanningen i tusentals år; en jakt som tagit oss ut i rymden och ner bland kvarkarna. Trots det finns det fortfarande hur mycket som helst kvar att upptäcka. Här kommer en lista på vad jag tycker hade varit spännande att se svaret på innan jag dör.

Vad är svart materia?

Kommer AI iscensätta Terminator-filmerna?

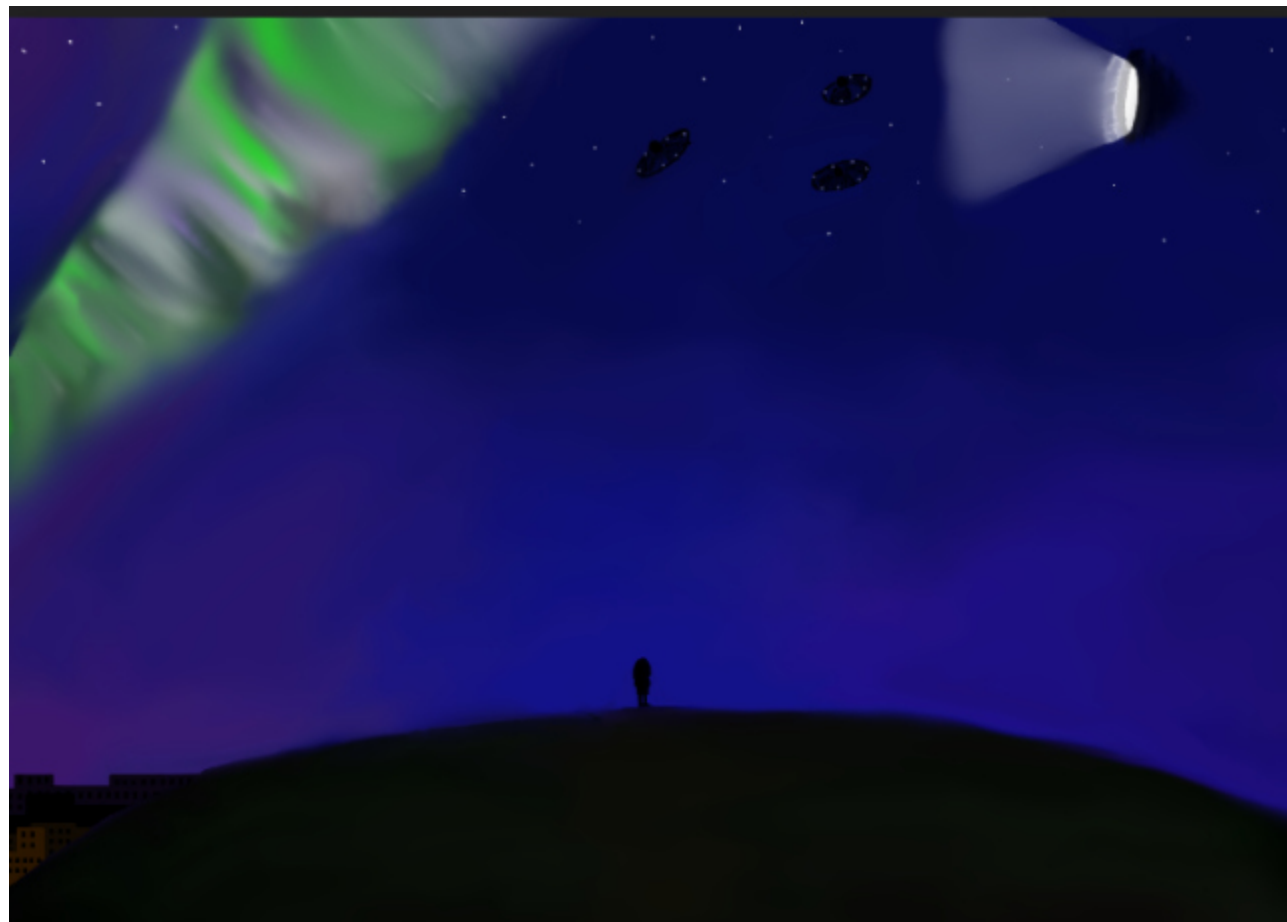
När är kursexpeditionen öppen?

Är vi ensamma i universum?

Kan vi ha samma levnadsstandard med nettonoll påverkan på miljön?

Hur funkar Dragets lampknappar?

Vad finns i djuphaven?

Text: Emmy Albinsson

Bild: Lamisa Uddin

SL, VAD DÖLJER DU FÖR MIG?

Text: Agnes Ungman

Bild: Sandra Ly

Samma visa varje år
Då SL:s välutvecklade detkomvisstsnöiårigenhanteringsstrategi består.

För när snön under den första vinternatten lagt sig som flingor, vita och kalla
Faller Stockholms lokaltrafik pladask, och förstör den gnistrande tillvaron för alla.

Inställda avgångar och tåg ur spår
Tyvärr så dröjer det än till vår.

När skyltarna räknar baklänges faller tid och rum ur balans
Gick all budget åt till de nya tunnelbanevagnarnas glans?

Vad är det med för kvantmekanisk teknik
Som du, SL, genom varje sträcka skänker oss pendlande studenter ett tillstånd av inre panik?

Stressen, över att klockan 8:07 i T-centralen sitta fast
Över att till morgonens envarreföreläsning i F1 behöva springa i all hast, och ändå komma fram först till förmiddagens rast.

”Förseningar kan förekomma på grund av ett signalfel”
Ja, säg den som vet, innebär det ett fel i kablarnas el?

Men den största funderingen av dem alla,
Som präglar vårt sinne genom kvällens sillpackade hemresa, på tok för trött för att palla:

Styrs stationsuppläsningens röst genom en knapptryckning av chaufförens egen hand?
Eller är den utlösande faktorn en annan? Kanske aktiveras den av en ligand?

SL, du döljer många hemligheter för mig
Och därför kommer jag alltid hysa trust issues inför dig.

Nästa nummer av Kanalen
kommer innan påsk. Tills dess
kan ni läsa våra tidigare utgåvor
på [https://kongligkemi.com/
kanalen-issues](https://kongligkemi.com/kanalen-issues)

